การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of Computer-Assisted Instruction on E-Book Creation with FlipAlbum Vista Pro 7.0 for Mathayomsaksa 1 Students

จิตราภรณ์ บัวชิต ทนงศักดิ์ โสวจัสสตากุล และพรรณี ลีกิจวัฒนะ 3

Jittraporn Buachit 1, Thanongsak Sovajassatakul 2 and Punnee Leekitchwatana 3

นักศึกษาหลักสูตร วท.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 3 รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง kwan_k95@hotmail.com, kstonong@kmitl.ac.th, and klpunnee@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา หาคุณภาพ และประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้าง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียน เทศบาลบ้านส่องนางใย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม ได้นักเรียน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 โดยใช้โปรแกรม Authorware ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.50–0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบทีแบบสองกลุ่มไม่เป็น อิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.54) โดยมีคุณภาพด้านเนื้อหา อยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.40) และด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.63) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 81.00/82.11 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยโปรแกรม FlipAlbum Vista Pro 7.0 คุณภาพ ประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This study aimed to develop and explore the quality and effectiveness of the computer-assisted instruction on e-book creation using FlipAlbum Vista Pro 7.0, and compare the student's learning achievement before and after trying out the computer-assisted instruction. The sample group was 30 students at Mathayomsuksa 1 level, currently attending school in semester 2 of an academic year of 2013, at Baan Songnangyai Municipality School, Muang district, Mahasarakham province. These students were selected with cluster sampling method and clustered as one classroom. The research tools used in this study consisted of the computer-assisted instruction on e-book creation using FlipAlbum Vista Pro 7.0 and the authorware purposively developed by the researcher, the evaluation form on the quality of the computer-

จิตราภรณ์ บัวชิต ทนงศักดิ์ โสวจัสสตากุล และพรรณี ลีกิจวัฒนะ วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2558

assisted instruction, and the student's learning achievement test. The test contains the difficulty index of 0.50 - 0.80, the discrimination index of 0.20 - 0.67, and the reliability index of 0.83. The data analysis was conducted and resulted as mean, standard deviation, whilst the dependent sample t-test was additionally applied.

The result affirmed that the computer-assisted instruction is a very high quality instructional media ($\overline{X}$ = 4.54). That is, the content is good ($\overline{X}$ = 4.40), the production is very good ($\overline{X}$ = 4.63). This computer-assisted the instruction is as effecient as expected (E1/E2 = 81.00/82.11). More importantly, the student's learning achievement after learning with the computer-assisted instruction has been increased with a statistical significance of .05.

Keywords : Computer-Assisted Instruction; e-book creation with FlipAlbum Vista Pro 7.0; Quality; Efficiency Learning; Achievement

1. บทน้ำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารได้กลายเป็น เครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับหลักในการเรียนรู้จากพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 [1] ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้ การเรียนการสอนในปัจจุบันได้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนเพิ่มขึ้นกว่า ในอดีตรูปแบบการเรียนที่เห็นถึงความสำคัญและความ แตกต่างของผู้เรียนจึงได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมมากขึ้น ความมุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้เรียนรู้และพัฒนาสูงสุด ตามศักยภาพแห่งตนเองโดยมีอาจารย์ผู้สอนคอยให้คำแนะนำ

คอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือบทเรียนและกิจกรรมการเรียน การสอนที่ถูกจัด กระทำไว้อย่างเป็นระบบมีแบบแผน โดยใช้ คอมพิวเตอร์นำเสนอและจัดการเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้งานตาม ความสามารถของตนเองโดยไม่จำเป็นต้องมีทักษะความรู้หรือ มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน [2] ซึ่งโปรแกรม คอมพิวเตอร์ที่พัฒนาเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน มีทั้งใช้ เป็นสื่อเสริมการสอนที่มีการใช้สื่ออื่น ๆ เป็นกิจกรรมหลักอยู่ แล้วเช่น การใช้เสริมการสอนของครูที่บรรยายในห้องเรียน ปกติ หรือการใช้เป็นสื่อหลักในการเรียนการสอนเช่น การใช้ เป็นสื่อการเรียนและอบรมต่าง ๆ ในลักษณะของการเรียนรู้ ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการเสริมหรือทดแทนการเรียนการสอน ของครูเป็นต้น [3]

การศึกษาในสมัยอดีตได้ยึดหลักการเรียนการสอนที่เน้น ผู้สอนหรือครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมี แนวความคิดในทิศทางเดียวกันกับผู้สอน ซึ่งทำให้ผู้เรียนไม่ได้ เกิดทักษะและกระบวนการทางความคิดใหม่ๆ เพราะไม่กล้า ตัดสินใจในการเลือกที่จะศึกษา [4] ดังนั้นคอมพิวเตอร์ช่วย สอนจึงเป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ๆและกล้า ตัดสินใจที่จะเลือกศึกษาในเนื้อหาที่ตนเองสนใจ และไม่ทำให้ เกิดความละอายเมื่อทำผิด เพราะคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้

ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยผู้อื่น เป็น สื่อที่ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังมีคุณค่าต่อการเรียนการ สอน โดยสามารถเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์เป็นประสบการณ์ที่แปลก ใหม่ มีการใช้สี ภาพลายเส้นที่มีการเคลื่อนไหว ตลอดจน เสียงดนตรี เป็นการเพิ่มความเหมือนจริง และดึงดูดใจผู้เรียน ให้อยากเรียนรู้ ทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมต่างจากที่เรียน กับครู และคอมพิวเตอร์สามารถบันทึกพฤติกรรมต่างๆ ของ ผู้เรียนเก็บไว้เพื่อใช้เป็นการวางแผนบทเรียนขั้นต่อไปได้ด้วย หน่วยความจำของเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำให้นำมาใช้ใน ลักษณะของการศึกษารายบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยกำหนด บทเรียนให้แก่ผู้เรียนแต่ละคนและแสดงผลความก้าวหน้าให้ เห็นได้ทันที สามารถใช้โปรแกรมบทเรียนที่ให้ความเป็น ส่วนตัวแก่ผู้เรียน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้าสามารถ เรียนไปได้ตามความสามารถของตนเองโดยสะดวกอย่างช้าๆ ซึ่งผู้เรียนไม่ต้องอายผู้อื่น เมื่อตอบคำถามผิด และ คอมพิวเตอร์สามารถช่วยครูผู้สอนควบคุมผู้เรียนได้อย่าง ใกล้ชิด เนื่องจากสามารถบรรจุข้อมูลได้ง่ายและสะดวกในการ นำออกมาใช้

จะเห็นได้ว่าการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานด้านการเรียน การสอน หรือวิธีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาช่วยสอน โดย แทนที่ครูจะเป็นผู้สอนเนื้อหาเรื่องราวต่างๆ กับผู้เรียนโดยตรง และเป็นผู้ลงมือสอนตามระบบการสอนปกติทั่วไป ครูก็นำ บทเรียนคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้จัดสร้างไว้เป็นอย่างดีแล้วป้อนเข้า ไปในเครื่องคอมพิวเตอร์ [5] คอมพิวเตอร์จะนำเสนอเรื่องราว ต่างๆกับผู้เรียนโดยตรง และเป็นการเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ [6] ดังนั้น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงเป็นทางออกให้ผู้เรียน โดยทำการ ถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวเป็นสื่อการสอน หรือสร้าง

สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจำนวนมาก ๆ แล้วส่งไปให้ผู้เรียนได้ แทนที่จะต้องเดินทางไปเอง อีกทั้งยังได้คุณภาพที่เหมือนกันใน ทุกที่ด้วย [7]

หลักสูตรการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อรองรับ เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีการพัฒนาไม่หยุดนิ่ง ซึ่งวิชาที่เกี่ยวกับ การผลิตสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ก็เป็นอีก ทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ และในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการ ผลิตสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่จะประสบ ปัญหาคล้ายๆกันคือ การขาดแคลนบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้าน การผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการให้ความรู้แก่นักเรียนที่สนใจ ศึกษาด้านนี้ และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไป อย่างรวดเร็วทำให้ผู้เรียนยังไม่สามารถรู้แนวทางว่าตนเอง ต้องการสร้างความชำนาญในด้านใดบ้าง จนเกิดการขาด โอกาสที่จะศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งเวลาในการเรียนการสอนมี จำกัดเมื่อเกิดความไม่เข้าใจระหว่างเรียนผู้เรียนมีโอกาสจะ ซักถามน้อยมาก ไม่สามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง ทำ ให้ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาได้อย่างครบถ้วนประกอบกับ ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอนในขณะนั้น หากจำนวนนักเรียนมี มากการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน โดยการสอนแบบ บรรยาย จะทำให้ทุกคนได้รับความรู้เต็มที่เท่าเทียมเทียมกันจึง เป็นเรื่องที่เข้าใจยาก ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีการขยายตัวและมีการพัฒนาอย่างกว้างขวาง อุปกรณ์หรือ สื่อการสอนที่มีความทันสมัยย่อมมีความสำคัญต่อการเรียน การสอน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการ สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 ที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ
- 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้าง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 ก่อนเรียนกับหลังเรียน

3. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 หลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

4.1 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดในการออกแบบระบบ การเรียนการสอนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของ อนุชัย ธีระ เรื่องไชยศรี [8] โดยผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการพัฒนาซึ่งมี 5 ขั้นตอนดังนี้

- 1. ขั้นการวิเคราะห์
- 2. ขั้นการออกแบบ
- 3. ขั้นการพัฒนา
- 4. ขั้นการนำไปใช้
- 5. ขั้นการประเมินผล

4.2 การออกแบบบทเรียน

กรอบแนวคิดในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอนแบบมัลติมีเดียดัดแปลงมาจากกระบวนการเรียนการสอน ของอ้างใน Robert Gagne' มนต์ชัย เทียนทอง. [2] จำนวน 9 ประการดังนี้

- 1. เร่งเร้าความสนใจ (Gain Attention)
- 2. บอกวัตถุประสงค์ (Specify Objective)
- 3. ทบทวนความรู้เดิม (Activate Prior Knowledge)
- 4. เสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information)
- 5. ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning)
- 6. กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน (Elicit Response)
- 7. ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback)
- 8. ทดสอบความรู้ใหม่ (Assess Performance)
- 9. สรุปและนำไปใช้ (Review and Transfer)

4.3 การหาประสิทธิภาพบทเรียน

การหาประสิทธิภาพของบทเรียน ผู้วิจัยศึกษาจากกรอบ แนวคิดของชัยยงค์ พรหมวงศ์ [9] โดยที่ ${\sf E}_1$ และ ${\sf E}_2$ ได้จากค่า ระดับคะแนนดังต่อไปนี้

- E_1 แทน คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ตอบถูกจากการทำ แบบทดสอบระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ
- E₂ แทน คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ตอบถูกจากการทำ แบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ

4.4 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดของภพ เลาหไพบูลย์ [10] มาใช้ เป็นกรอบแนวความคิดในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วย โปรแกรม FlipAlbum Vista Pro 7.0 โดยวัดพฤติกรรม ทางด้านพุทธพิสัย ด้านความรู้-ความจำ ความเข้าใจ และการ นำไปใช้

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน เทศบาลบ้านส่องนางใย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาค เรียนที่ 2 / 2556 จำนวน 3 ห้อง รวม 90 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) มา 1 ห้อง จำนวน 30 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 แบ่งเนื้อหาดังนี้

บทที่ 1 รู้จักกับ FlipAlbum Vista Pro 7.0

บทที่ 2 ออกแบบรูปเล่มจัดวางเนื้อหา

บทที่ 3 ใส่ภาพประกอบ

บทที่ 4 การแทรกเสียงประกอบ

บทที่ 5 การลิงค์ข้อมูล

บทที่ 6 การเขียนไฟล์ E-book เป็น CD

- 5.3 โครงสร้างของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การสร้างหนังสือด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยส่วนต่างๆดังต่อไปนี้
  - 1. ส่วนสมัครเรียนและจัดการนักเรียน
  - 1.1 การลงทะเบียน (Register)
  - 1.2 การเข้าสู่ระบบ (Login / Logout)
  - 2. ส่วนของบทเรียน (Information)
  - 2.1 ส่วนของบทน้ำ (Introduction)
  - 2.2 วัตถุประสงค์ (Objection)
  - 2.3 แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)
  - 2.4 เนื้อหาของบทเรียน (Content)
  - 2.5 แบบทดสอบท้ายบทเรียน (Post-test)
  - 2.6 การเฉลย (Answer)
  - 2.7 การประเมินผล (Evaluation)

5.4 ตัวแปรที่ศึกษา

- 1. คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการ สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม ฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0
- 2. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม ฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0

- 3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.1. ตัวแปรต้น คือ การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน
- 3.2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 3 รายการ คือ

- 1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0
- 2. แบบประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม ฟลิป อัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 ประกอบด้วยแบบประเมินคุณภาพด้าน เนื้อหา และแบบประเมินคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่อ
- 3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 ของนักเรียน เป็น แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.50–0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

7. การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

- 1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากคณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า คุณทหารลาดกระบัง ส่งให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้าน ส่องนางใย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาต และประสานงานในการทำวิจัยในโรงเรียนทดลองเครื่องมือ
- 2. การดำเนินการหาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนเพื่อทบทวนโดยการประเมินตามแบบประเมินสำหรับ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้ ผู้ทรงคุณวุฒิทดลองใช้และตอบแบบประเมิน นำผลที่ได้ไป วิเคราะห์ข้อมลทางสถิติ
- 3. การดำเนินการทดลองโดยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอนไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแบบแผนการทดลอง แบบกลุ่มเดียว มีการวัดก่อนและหลังให้สิ่งทดลอง ดำเนินการ ตามขั้นตอน ดังนี้
- 3.1 ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test)

- 3.2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนก่อนเรียน
- 3.3 ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอน
- 3.4 ให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย ตนเองเมื่อเสร็จการเรียนในแต่ละหน่วยให้นักเรียนทำ แบบทดสอบระหว่างเรียน
- 3.5 เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนหมดทุกหน่วยการเรียนแล้ว ให้ นักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียน
  - 3.6 นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

- 1. การวิเคราะห์หาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอนด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคการผลิตสื่อ ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย $(\overline{X})$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
- 2. การคำนวณหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วย โปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 สำหรับนักเรียน โดยใช้ สูตร E_1/E_2
- 3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมพลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 ก่อน เรียนกับหลังเรียน ใช้สถิติการทดสอบที (t-test) แบบสองกลุ่ม ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test)

9. ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์หาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคการผลิตสื่อ เรื่องการ สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้มวิสต้า โปร 7.0 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วย โปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0

ด้าน	$\overline{X}$	S	ระดับคุณภาพ
เนื้อหาของบทเรียน	4.40	0.62	ดี
เทคนิคการผลิตสื่อ	4.63	0.55	ดีมาก
รวม	4.54	0.58	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี ($\overline{X}=4.40$) และด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}=4.54$) โดยรวมบทเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}=4.54$)

2. ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม ฟลิป อัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการ สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0

	จำนวน นักเรียน	คะแนน		ค่าเฉลี่ย
คะแนน		คะแนน เต็ม	คะแนน เฉลี่ย	ร้อยละ
ระหว่างเรียน (E ₁)	30	20	16.20	81.00
หลังเรียน (E ₂)		30	24.63	82.11

จากตารางที่ 2 พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพ ของผลลัพธ์ (E,/E,) เท่ากับ 81.00/82.11

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม ฟลิป อัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อน เรียน กับหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้าง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0

VI	O.1. FOR INITE WORDSHIP WITH INTERPOLITION AND INVESTIGATION AND I							
	คะแนน	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S	t	Sig		
	ก่อนเรียน	30	14.30	4.79	-14.02	0.000		
	หลังเรียน	30	24.63	2.17				

^{*}sig<.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการ สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม ฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. สรุปผลการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.54) โดยมี

คุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.40) ด้านเทคนิคการ ผถิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.63)

- 2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 มี ประสิทธิภาพ $E_1/E_2=81.00/82.11$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
- 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

11. อภิปรายผลการวิจัย

10. ผลการพัฒนาและหาคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนเรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม ฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 พบว่า บทเรียนมีคุณภาพอยู่ใน ระดับดีมาก($\overline{X}=4.54$) โดยมีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับ ดี ($\overline{X}=4.40$) และด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก $(\overline{X} = 4.63)$ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยดำเนินการ ตามขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนภมณ สากุล [11] ได้นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเนื้อหา 3 ท่าน และทาง ด้านผลิตสื่อ 3 ท่าน ซึ่งได้ผลการประเมินคาเฉลี่ยด้านเนื้อหา เท่ากับ 4.59 และผลการประเมินค่าเฉลี่ยด้านเทคนิคการผลิต สื่อเท่ากับ 4.64 ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 2 ด้านเท่ากับ 4.64 แสดงว่า คุณภาพของสื่ออยู่ในเกณฑ์ดีมาก และศักดา เชื้อสิงห์ [12] ได้ ศึกษาเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสริมความรู้ เรื่อง พลังงานชีวมวล ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอนเสริมความรู้เรื่อง พลังงานชีวมวล มีคุณภาพด้านเนื้อหา อยู่ในระดับดีมาก และคุณภาพด้านการผลิตสื่ออยู่ในระดับดี

2. ผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 โดยนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย อำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คนผลปรากฏว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ E₁/E₂ เท่ากับ 81.00/82.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ถือว่ามี ประสิทธิภาพสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา สีหะวงษ์ [13] ที่ได้ทำการ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่ม สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษา พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการ

เคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 82.30/81.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจ เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การสร้างหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 ได้ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคการผลิตสื่อ อีกทั้งได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอน เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยโปรแกรม FlipAlbum Vista Pro 7.0 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การสร้าง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม ฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤต-พน ชูศรี [14] ที่ได้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อการ ทบทวน เรื่อง การแปลภาพดาวเทียมด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้ ระบบจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อการทบทวนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งตรงตาม สมมติฐาน ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจริยาพร ต๊ะ-โพธิ์ [15] ได้ศึกษาการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ชนิดของคำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่เรียนเสริมด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักเรียนส่วนใหญ่ให้ ความสนใจในการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนใน ระดับมากอีกทั้งมีความคงทนในการจำเรื่องชนิดของคำเมื่อ เรียนเสริมด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

12. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1. ครูผู้สอนสามารถนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้
- 2. บุคคลทั่วไปและผู้มีความสนใจ สามารถเข้ามาศึกษา เพิ่มเติมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสร้างหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมฟลิปอัลบั้ม วิสต้า โปร 7.0 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้

3. การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ควรเปิด โอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีข้อจำกัด ด้านเวลา เพื่อให้เกิดความแตกต่างในการเรียนรู้ของแต่ละ บุคคล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

- 1. ครูผู้สอนและผู้ที่สนใจควรทำการวิจัยเพื่อสร้าง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่างๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อความ หลากหลายในการเรียนรู้
- 2. ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนและวิธีการพัฒนาโปรแกรม ขั้นสูงเพื่อเกิดแรงจูงใจต่อผู้เรียน และเข้าใจง่าย ชัดเจน โดย คำนึงถึงความเหมาะสมกับกลุ่มและวัยของผู้เรียน ตลอดจน ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3. ควรเป็นการนำเสนอ ความรู้ใหม่ เพื่อเชื่อมโยงกับ ความรู้เดิม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการนำไปประยุกต์ใช้ งาน
- 4. ผู้เรียนควรมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้งาน คอมพิวเตอร์ เพื่อความคล่องตัวในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนที่สร้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542.
  - กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- [2] มนต์ชัย เทียนทอง. 2545. การออกแบบและ พัฒนาคอร์สแวร์สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอน.กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตตำราเรียน สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [3] สุรเชษฐ์ เวชชพิทักษ์ และคณะ. 2546.
  การพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  และเว็บไซต์เพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ.
  กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- [4] อรทัย มูลคำ และคณะ. 2542. CHILD CENTRED:STORYLINE METHOD เล่ม 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- [5] อรพันธุ์ ประสิทธิรัตน์. 2530. คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: คราฟแมน เพลส .

- [6] กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. 2536. เทคโนโลยี เทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- [7] ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2541.
  คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.พิมพ์ครั้งที่ 2.
  กรุงเทพฯ: วงกมลโพรดักชัน.
- [8] อนุชัย ธีระเรื่องไชยศรี. 2551. การออกแบบ ระบบการเรียนการสอน เอกสารการอบรมหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญอีเลิร์นนิง วิชาความรู้พื้นฐานอีเลิร์นนิง. กรุงเทพฯ: โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย.
- [9] ชัยยงค์ พรหมวงค์. 2520. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- [10] ภพ เลาหไพบูลย์. 2537. **แนวการสอน** วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพาณิช
- [11] นภมน สากุล. 2553 บทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนเรื่อง กรรมวิธีการผลิตโลหะเหล็ก. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 9(2), น.174-179.
- [12] ศักดา เชื้อสิงห์. 2553. บทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนเสริมความรู้ เรื่อง พลังงานชีวมวล วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [13] สัญญา สีหะวงษ์.2552. การพัฒนาบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://xn-42c2b7ac4iwc.com/index.php/ topic,414. msg473.html#msg473 (วันที่ค้นข้อมูล: 19 สิงหาคม 2554).
- [14] กฤตพน ชูศรี. 2554. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อการทบทวน เรื่อง การแปลภาพดาวเทียมด้วย คอมพิวเตอร์. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 10(1), น.158-165.
- [15] จริยาพร ต๊ะโพธิ์. 2545 . การใช้บทเรียน
  คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องชนิดของคำสำหรับ
  นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์
  ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย
  บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.